http://doi.org/10.62405/osi.2026.02.10

МЕДІАЦІЯ ВІЙНИ ТА РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ДОСВІДУ ЦИВІЛЬНИХ ОСІБ: БІБЛІОМЕТРИЧНИЙ АНАЛІЗ ДОСЛІДНИЦЬКОГО ПОЛЯ (2015–2026)

Олександра Ярошенко,
Національний університет «Києво-Могилянська академія»

Анотація. *У статті представлено бібліометричний аналіз міжнародного дослідницького поля, присвяченого медіації війни, гуманітарній комунікації та репрезентації досвіду цивільних осіб. На основі даних наукометричних баз Scopus та Web of Science Core Collection за 2015–2026 рр. застосовано методи наукометричного картографування для виявлення інтелектуальної, концептуальної та соціальної структури поля. Особливу увагу зосереджено на тому, як у структурі поля відображаються поняття ієрархії співчуття, видимості страждання, «віддаленого страждання» та етики медійованого свідчення. Результати дають змогу окреслити дослідницьку прогалину, пов'язану з браком систематичного картографування гуманітарного й етичного виміру репрезентації цивільного досвіду, та позиціонувати в цьому полі дослідження повномасштабної війни в Україні.* ***Методи.*** *Пошук проведено за базами даних Web of Science (Clarivate) та Scopus (Elsevier) за полями «назва — анотація — ключові слова» у два кроки: (1) картування всього поля — концепт медіації AND цивільний досвід AND контекст конфлікту; (2) виокремлення україноцентричної підмножини шляхом додавання відповідного блоку. Аналітична стратегія поєднує co-word аналіз, co-citation аналіз, bibliographic coupling, co-authorship аналіз та темпоральний overlay-аналіз. Процедуру відбору задокументовано за методикою PRISMA 2020. Аналіз первинних даних проведено за допомогою Claude Sonnet 4.6 (Anthropic) із верифікацією отриманих результатів автором.* ***Результати.*** *Фінальний корпус — 1 149 документів у 648 виданнях; середнє цитування — 5,2 цит./документ. Україноцентрична підмножина становить 74 документи (6,4% від поля). Темпоральна динаміка виявляє переломний момент у 2022–2023 рр. із піком у 2025 р. (132 публікації). Ідентифіковано шість концептуальних кластерів та шість нових дослідницьких фронтів. Нодальні точки поля — distant suffering, compassion fatigue і witnessing.* ***Висновки.*** *Структура поля підтверджує його теоретичну тезу про нерівномірний розподіл видимості й співчуття: сама наукова інфраструктура відтворює асиметрії, які поле критично аналізує. Місце українського кейсу в цьому полі має подвійний характер: з одного боку, це інтеграція в західні режими репрезентації, а з другого — виявлення напруження між досвідом, що проживається, та об'єктом глобального споглядання.*

Ключові слова: *медіа; журналістика; війна; російсько-українська війна; дискурс; медіадискурс; гуманітарна комунікація; репрезентація; досвід; співчуття; бібліометричний аналіз; наукометричне картографування.*

ВСТУП

Для більшості аудиторій світу досвід війни є опосередкованим: вона стає доступною переважно через медіа — у формі образів, репортажів, фотографій, свідчень і цифрових інформаційних потоків, які формують способи її сприйняття та інтерпретації. Медіація війни

© Ярошенко Олександра, 2026

охоплює процеси відбору, фреймування та репрезентації, через які конструюються уявлення про насильство, жертву, гуманітарну кризу та відповідальність. Саме медіа визначають, який досвід набуває глобальної видимості, чиї голоси отримують легітимність, а які залишаються маргіналізованими.

Це проблемне поле формувалося протягом кількох десятиліть на перетині критичних медіадосліджень, гуманітарної комунікації, візуальних студій та критичного дискурс-аналізу. Воно об'єднує праці з осмислення «політики жалю», «віддаленого страждання», «втоми від співчуття», ієрархій видимості та етики свідчення. Попри значний обсяг публікацій, поле залишається фрагментованим: його межі, провідні концептуальні вузли та внутрішня структура рідко ставали предметом систематичного наукометричного опису.

Бібліометричний аналіз дає змогу подолати обмеженість традиційного наративного огляду літератури, який неминуче є вибірковим. Бібліометричний аналіз — це систематичне дослідження наукової літератури з метою виявлення закономірностей, тенденцій та впливу в певній галузі. Основні кроки включають збір даних з відповідних баз, очищення та уточнення даних, а також обробку даних різними бібліометричними методами. Картографування великих масивів публікацій уможливлює відтворення об'єктивованої структури поля — виявлення центральних авторів, базових текстів, тематичних кластерів і динаміки їх розвитку. Це особливо актуально для міждисциплінарних галузей із динамічним розвитком, до яких належить дослідження медіації війни. Цей напрям дістав новий імпульс після 2022 р. у зв'язку з повномасштабним вторгненням Росії в Україну.

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНЕ ПІДҐРУНТЯ

1. Класична традиція: від «політики жалю» до «платформізації болю». Поле медіації страждання спирається на низку фундаментальних праць, що утворюють його теоретичне ядро. Класична традиція осмислення публічної видимості страждання започаткована Г. Арендт (Arendt, 1929), яка ввела поняття «політики жалю» й проблематизувала умови, за яких приватне страждання набуває публічного виміру. С. Зонтаг (Sontag, 2003) досліджувала етичні межі фотографічної репрезентації війни та нестабільність співчуття як емоційної реакції, стверджуючи, що надлишок зображень насильства може анестезувати, а не мобілізувати реципієнта.

Л. Болтанський (Boltanski, 1999) розробив концепцію «віддаленого страждання» (distant suffering) і запропонував типологію трьох режимів реакції на нього (сентиментальний, звинувачувальний та естетичний), що досі залишається одним із найцитованіших концептуальних фреймів поля. Б. Гьоєр (Höijer, 2004) емпірично верифікувала ці режими через аналіз медіааудиторій, показавши, як дискурс «глобального співчуття» організовується навколо ідентифікації з жертвою, проте залишається нестійким і вразливим до «втоми».

Л. Чуліаракі (Chouliaraki, 2006; 2010; 2015) систематизувала підходи до аналізу медіа як простору організації морального досвіду, запропонувавши типологію новин та концепцію «постгуманітаризму» — зсуву від ефективного співчуття до іронічного споглядання. Остання монографія Л. Чуліаракі (Chouliaraki, 2024) розширює цю лінію: «платформізація болю» (platformization of pain) описує, як соціальні медіа перетворюють страждання на ресурс для конкурентних претензій на статус жертви.

Дж. Батлер (Butler, 2009; 2004) увела поняття «гідного оплакування» (grievable life) і поставила під питання нерівномірний розподіл медіавидимості: не всі тіла й не всі смерті вважаються «вартими оплакування» у публічному просторі. Д. Гілл (Hill, 2019) розвинув цю лінію в напрямі теорії «свідчення» (bearing witness), аргументуючи, що моральна відповідальність медіаглядача структурно обумовлена. С. Моллер (Moeller, 1999) концептуалізувала «втому від співчуття» (compassion fatigue); М. Скотт (Scott, 2014) та Дж. Онг (Ong, 2014) емпірично верифікували та уточнили межі цих концептів.

2. Методологічний інструментарій: CDA, соціальна семіотика, фреймінг. Методологічну основу дослідження медіації страждання становлять критичний дискурс-аналіз (КДА) та соціальна семіотика візуальної комунікації. Т. ван Дейк (van Dijk, 1988) розробив аналітичну рамку для дослідження того, як медіадискурс відтворює ідеологічні структури. Н. Феркло (Fairclough, 1995) поширив застосування КДА на медіадискурс. Г. Кресс та Т. ван Левен (Kress & van Leeuwen, 2006) заклали основи «граматики візуального дизайну», особливо значущої для аналізу воєнної фотографії.

Нормативна теорія ньюс-цінностей Й. Ґалтунга та М. Руге (Galtung & Ruge, 1965) та теорія фреймування Р. Ентмана (Entman, 1993) утворюють ще один методологічний стовп поля. Ця традиція залишається центральною й у новітніх дослідженнях: М. Ібрагім та ін. (Ibrahim et al., 2025) застосовують мультидимензійний фреймінг-аналіз до висвітлення російсько-української війни.

3. Цифровий поворот: платформи, UGC і нові форми свідчення. С. Маріно (Marino, 2024) демонструє, як TikTok став платформою нового типу для наративів біженців із України. А. Янг та Ф. Омосун (Young & Omosun, 2025) аналізують порівняльне візуальне фреймування війни в Україні. З. Ксу та М. Чжан (Xu & Zhang, 2024) досліджують дегуманізацію жертв гуманітарних криз. Ж. Мартікайнен та І. Сакки (Martikainen & Sakki, 2024) аналізують візуальну гуманізацію українських біженців у медіадискурсі. Е. Гуіберц (Huiberts, 2025) досліджує, як «конструктивна журналістика» переформатовує наративи віддаленого страждання. М. Мюллер та К. Крайст (Müller & Christ, 2023) аналізують емпатійні реакції на пресфотографії з України. А. Нодь-Бені (Nagy-Béni, 2025) розрізняє «агонізований», «локалізований» і «політизований» режими репрезентації російсько-української війни.

4. Геополітика видимості та бібліометричні розвідки. Ж. Бахман та Е. Бріто Руїс (Bachman & Brito Ruiz, 2024) систематично порівнюють медіависвітлення конфліктів у Ємені та Україні, доводячи, що «геополітика людського страждання» визначає нерівномірний розподіл міжнародної медіауваги. С. Штоль-Клееман та ін. (Stoll-Kleemann et al., 2022) демонструють спільні механізми «афективного відстрілу» в кліматичній та воєнній комунікації. Наукометричне картографування суміжних полів: М. Якоб та ін. (Yaqoub et al., 2025) здійснили бібліометричний аналіз тенденцій висвітлення війни на основі даних Scopus із застосуванням Bibliometrix та VOSviewer, зафіксувавши концентрацію ключового доробку у виданнях Media, War & Conflict і Journalism Studies та домінування дослідників США й Великої Британії.

5. Дослідницька прогалина та мета статті. Підсумовуючи огляд, можна визначити три взаємопов'язані прогалини. По-перше, концептуальну: попри численні теоретичні роботи про віддалене страждання, «grievability» і «платформізацію болю», ці концепти рідко ставали предметом систематичного бібліометричного картографування. По-друге, географічну: більшість наявних досліджень відтворює англоцентричну перспективу, яку саме поле критично осмислює на теоретичному рівні. По-третє, темпоральну: трансформація поля після 2022 р. усе ще не отримала систематичного наукометричного опису.

Ця стаття пропонує заповнити ці прогалини шляхом бібліометричного картографування поля медіації війни й репрезентації цивільного досвіду з особливою увагою до темпоральної еволюції концептуальних кластерів та місця українського кейсу в глобальній структурі поля.

6. Мета, завдання та дослідницькі запитання. Мета — реконструювати інтелектуальну, концептуальну та соціальну структуру дослідницького поля медіації війни й репрезентації досвіду цивільних осіб засобами бібліометричного аналізу.

Завдання:

- визначити динаміку публікаційної активності та продуктивність провідних авторів, видань, установ і країн;

- виявити концептуальну структуру поля через аналіз спільної появи ключових термінів;
- реконструювати інтелектуальну структуру через аналіз співцитування;
- виявити актуальні напрями досліджень через бібліографічне поєднання;
- простежити темпоральну еволюцію тематичних кластерів і визначити нові напрями;
- окреслити місце дослідження війни в Україні в глобальній структурі поля.

Дослідницькі запитання:

1) Якою є кількісна та географічна структура поля і як вона змінювалася в часі?
2) Які концептуальні вузли організовують дискурсивне поле досліджень?
3) Які наукові школи й базові тексти формують його інтелектуальне коріння?
4) Які тематичні кластери є усталеними, а які — новими (зокрема після 2022 р.)?

7. Матеріали та методи

Джерела даних

Основними джерелами є Scopus (Elsevier) та Web of Science Core Collection (Clarivate) як бази з найповнішими метаданими цитування.

Пошукова стратегія

Пошук проведено за полями «назва — анотація — ключові слова» (TITLE-ABS-KEY) у два кроки.

Крок 1 — картування поля: концепт медіації AND цивільний досвід AND контекст конфлікту.

Повний запит: Пошуковий запит для Scopus

TITLE-ABS-KEY ((«media witnessing» OR «journalistic witnessing» OR «affective witnessing» OR «digital witnessing» OR «networked witnessing» OR «connective witnessing» OR «war news» OR «war reporting» OR «war photography» OR «crisis reporting» OR «conflict reporting» OR «photojournalism» OR «citizen journalism» OR «user-generated content» OR «eyewitness media» OR «distant suffering» OR «mediated experience» OR «mediated war» OR «media representation» OR «media coverage» OR «moral spectatorship» OR «affective public*» OR «journalistic culture» OR «journalistic practice» OR «humanitarian communication») AND («civilian*» OR «victim*» OR «refugee*» OR «displaced» OR «displacement» OR «suffering» OR «trauma*» OR «testimon*» OR «witness*» OR «empathy» OR «compassion» OR «representation» OR «visibility» OR «grievab*» OR «war crime» OR «critical discourse analysis» OR «multimodal critical discourse analysis») AND («war» OR «warfare» OR «war zone» OR «armed conflict» OR «civil war» OR «humanitarian crisis» OR «conflict zone»)[1]) AND PUBYEAR > 2014 AND PUBYEAR < 2026 AND (DOCTYPE (a) OR DOCTYPE (re) OR DOCTYPE (ch))

Пошуковий запит для Web of Science (WoS)

TS=(«media witnessing» OR «journalistic witnessing» OR «affective witnessing» OR «digital witnessing» OR «networked witnessing» OR «connective witnessing» OR «war news» OR «war reporting» OR «war photography» OR «crisis reporting» OR «conflict reporting» OR «photojournalism» OR «citizen journalism» OR «user-generated content» OR «eyewitness media» OR «distant suffering» OR «mediated experience» OR «mediated war» OR «media representation»

[1] Переклад пошукових термінів українською наш (О.Я) — «медійне свідчення» АБО «журналістське свідчення» АБО «афективне свідчення» АБО «цифрове свідчення» АБО «мережеве свідчення» АБО «зв'язкове свідчення» АБО «військові новини» АБО «репортаж про воєнні події» АБО «воєнна фотографія» АБО «кризовий репортаж» АБО «репортаж про конфлікти» АБО «фотожурналістика» АБО «громадянська журналістика» АБО «користувацький контент» АБО «медіа очевидців» АБО «далекі страждання» АБО «опосередкований досвід» АБО «опосередкована війна» АБО «медійне репрезентативність» АБО «медійне висвітлення» АБО «моральне глядацьке ставлення» АБО «афективна публіка*» АБО «журналістська культура» АБО «журналістська практика» АБО «гуманітарна комунікація») ТА («цивільний*» АБО «жертва*» АБО «біженець*» АБО «переміщена особа» АБО «страждання» АБО «травма*» АБО «свідчення*» АБО «свідок*» АБО «емпатія» АБО «співчуття» АБО «представництво» АБО «видимість» АБО «жаль АБО «воєнний злочин*» АБО «критичний дискурс-аналіз» АБО «мультимодальний критичний дискурс-аналіз») ТА («війна» АБО «військові дії» АБО «зона бойових дій» АБО «збройний конфлікт» АБО «громадянська війна» АБО «гуманітарна криза» АБО «зона конфлікту»)

OR «media coverage» OR «moral spectatorship» OR «affective public*» OR «journalistic culture» OR «journalistic practice» OR «humanitarian communication») AND TS=(«civilian*» OR «victim*» OR «refugee*» OR «displaced» OR «displacement» OR «suffering» OR «trauma*» OR «testimon*» OR «witness*» OR «empathy» OR «compassion» OR «representation» OR «visibility» OR «grievab*» OR «war crime*» OR «critical discourse analysis» OR «multimodal critical discourse analysis») AND TS=(«war» OR «warfare» OR «war zone» OR «armed conflict» OR «civil war» OR «humanitarian crisis» OR «conflict zone») AND PY=(2014-2026) AND DT=(Article OR Review OR «Book Chapter») (табл. 1).

Крок 2 — україноцентрична підмножина: запит Кроку 1 з додатковим блоком: AND («Ukraine» OR «Ukrainian» OR «Russo-Ukrainian» OR «Russia-Ukraine» OR «war in Ukraine» OR «invasion of Ukraine» OR «Russian invasion»). Звуження широкого результату, щоб зберегти коректне співвідношення «поле / українська частина».

Результат — три зіставні числа: розмір усього поля, україноцентрична підмножина, їх співвідношення (табл. 2).

Процедуру відбору задокументовано за логікою PRISMA 2020 (Page et al., 2021): ідентифіковано → після вилучення дублікатів → відсіяно за критеріями → включено у фінальний корпус (рис. 1).

Методи та інструменти аналізу

Аналітична стратегія поєднує: co-word аналіз (спільна поява ключових слів) — для реконструкції концептуальної структури та виявлення нодальних точок поля; co-citation аналіз (співцитування авторів) — для виявлення інтелектуального коріння та наукових шкіл; bibliographic coupling (бібліографічне поєднання) — для виявлення дослідницьких фронтів; co-authorship аналіз — для реконструкції соціальної структури; темпоральний overlay-аналіз — для відстеження еволюції тем. Аналіз первинних даних проведено за допомогою Claude Sonnet 4.6 (Anthropic) із верифікацією результатів автором.

Таблиця 1

Критерії включення та виключення

Параметр	Включення	Виключення
Тип документа	Статті, огляди, розділи книг, матеріали конференцій	Редакційні замітки, відгуки, errata
Мова	Англійська, українська	Інші мови
Період	2015–01.06.2026	Поза межами зазначеного періоду
Тематична релевантність	Відповідність фокусу (медіація страждання / цивільного досвіду)	Дотичні поля без зв'язку з темою

Джерело: *складено автором.*

Таблиця 2

Загальний корпус і україноцентрична підмножина

Показник	Scopus	WoS	Разом
Загальний корпус (усе поле)	717	432	**1 149**
Україноцентрична підмножина	20	54	**74**
Частка укр. тематики в полі, %	2,8 %	12,5 %	**6,4 %**

Джерело: *розраховано автором за даними Scopus та WoS (вивантаження 01.06.2026).*

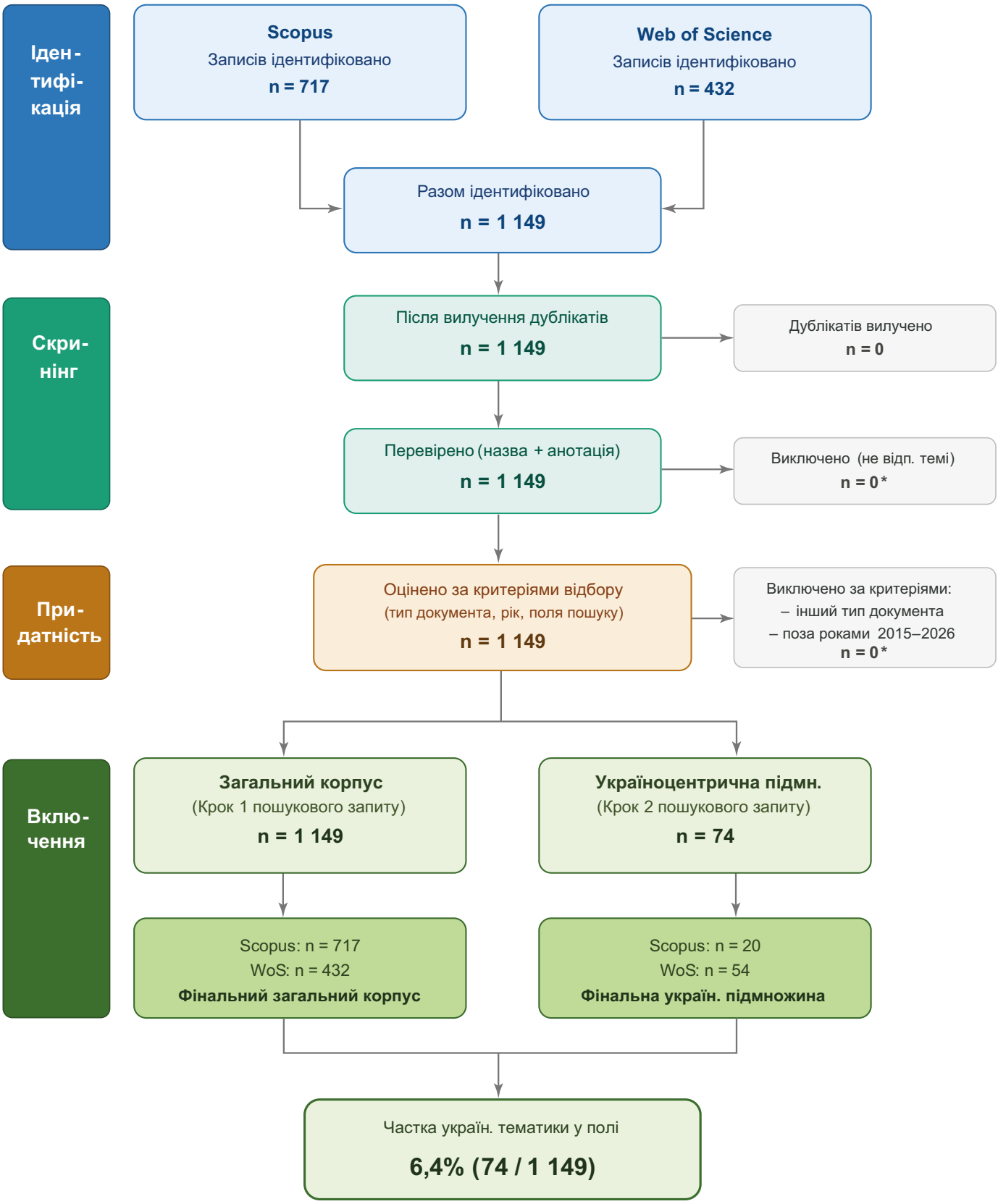

Рис. 1. Блок-схема формування корпусу публікацій (за методикою PRISMA 2020).

Джерело: *авторська розробка на основі М. Пейдж (Page et al., 2021).*

** Запити до баз даних вже містили фільтри за типом документа та роками публікацій;додатковий скринінг повних текстів не проводився. Перетин між Scopus і WoS не усунуто (міжбазова дедублікація не виконувалась).*

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ОБГОВОРЕННЯ

1. Загальна характеристика та динаміка корпусу

Пошук у двох базах даних за двоетапною стратегією дав три зіставні числа (табл. 2).

Фінальний корпус склав 1 149 документів за період 2015–01.06.2026, опублікованих у 648 виданнях. Середня кількість цитувань — 5,2 цит./документ (WoS: 8,9 цит./документ, медіана — 2).

Динаміка публікаційної активності демонструє два режими зростання: помірний (2015–2021, 57–80 публ./рік) та прискорений (2022–2025, 63→81→68→132 публ./рік) з переломом, що корелює з повномасштабним вторгненням РФ. Особливо показово, що 2022 р. дав відносне зниження (63 публікації) при різкому зростанні у 2023–2025 рр. Такий часовий розрив можна інтерпретувати як лаг між подією та її відбиттям у науковій продукції. Україноцентричної підмножини до 2022 р. практично немає; 2022–2024 рр. дали 29 записів — у 7 разів більше ніж 2015–2021 рр. (табл. 3).

Таблиця 3

Динаміка публікацій за роками (2015–2026)

Рік	Scopus заг.	WoS заг.	Разом заг.	Scopus укр.	WoS укр.	Разом укр.	Частка, %
2015	40	30	**70**	0	0	0	0
2016	52	23	**75**	0	0	0	0
2017	48	25	**73**	1	0	**1**	**1,4**
2018	34	22	**56**	0	0	0	0
2019	34	23	**57**	0	0	0	0
2020	43	27	**70**	0	2	**2**	**2,9**
2021	52	28	**80**	1	0	**1**	**1,2**
2022	**27**	**36**	**63**	**0**	**4**	**4**	**6,3**
2023	41	40	**81**	1	9	**10**	**12,3**
2024	35	33	**68**	5	10	**15**	**22,1**
2025	58	74	**132**	2	20	**22**	**16,7**
2026	0	39	**39**	0	9	**9**	**23,1***

Примітка: *заг. — загальний корпус; укр. — україноцентрична підмножина.*

** Дані 2026 р. є неповними (станом на 01.06.2026). Рядок 2022 р. виділено жирним шрифтом як переломний рік.*

Джерело: *розраховано автором за даними Scopus та WoS.*

2. Продуктивність і географія

Серед авторів лідирують Lilie Chouliaraki та Stuart Allan (по 7 публікацій), обидва представляють британські університети. Домінування Великої Британії (Cardiff, LSE, Glasgow — три з п'яти провідних авторів) та США простежується й на рівні видань. Журнал Media, War & Conflict (40 публікацій в об'єднаному корпусі, 359 цит.) є ядерним виданням поля (табл. 3а–3д).

Таблиця 3а

Провідні журнали та видання — WoS загальний корпус

Журнал / видання	N
Media, War & Conflict	**35**
International Journal of Communication	10
Journal of War & Culture Studies	10
Journalism Studies	10
Journalism	8
International Communication Gazette	7
Journalism and Media	6
Journalism Practice	6
Digital Journalism	5
Human Rights Quarterly	4
Fotocinema-Revista Científica de Cine y Fotografía	4
Photography and Culture	4

Джерело: *складено автором за даними WoS.*

Таблиця 3б

Провідні видання — WoS україноцентрична підмножина

Журнал / видання (україноцентрична підмножина)	N
Media, War & Conflict	8
Digital Journalism	3
International Communication Gazette	2
Frontiers in Political Science	2
Media Literacy and Academic Research	2
Journal of International Relations and Development	1
Social Media + Society	1
Area	1

Джерело: *складено автором за даними WoS.*

Таблиця 3в

Провідні видання — Scopus загальний корпус

Видання (Scopus — загальний корпус)	N
Routledge Handbook of Humanitarian Communication	**9**
Handbook of Global Media Ethics	5
The Violence of the Image: Photography and International Conflict	5
Palgrave Macmillan Memory Studies	5
Media, War and Conflict	5
Insights on Broadcast Journalism	4
Journalism	4
The Routledge Companion to Digital Journalism Studies	4
Routledge Companion to Media and Humanitarian Action	4

Джерело: *складено автором за даними Scopus.*

Таблиця 3г

Топ-10 найцитованіших публікацій (WoS, загальний корпус)

Назва статті	Рік	Журнал	Цит.
Representing the European refugee crisis in Germany and beyond: Deservingness and difference	2016	International Communication Gazette	**510**
Shifting the refugee narrative? An automated frame analysis of Europe's refugee crisis	2017	International Communication Gazette	**350**
Media representation of Muslims and Islam from 2000 to 2015: A meta-analysis	2017	International Communication Gazette	**305**
Citizen camera-witnessing: Embodied political dissent in the age of 'mediated mass self-communication'	2014	New Media & Society	**139**
Silencing Mexico: A Study of Influences on Journalists in the Northern States	2014	International Journal of Press/Politics	64
Digital witnessing in conflict zones: the politics of remediation	2015	Information, Communication & Society	60
Visual Framing of the Syrian Conflict in News and Public Affairs Magazine	2015	Media, War & Conflict	53
Brief screening measures of mental health for war-related dysfunction	2022	Frontiers in Psychology	45
Personalizing the war: Perspectives for the adoption of news recommendation algorithms	2022	Digital Journalism	35
War on frames: Text mining of conflict in Russian and Ukrainian news agencies	2024	Journalism Studies	27

Примітка: *Цит. = Times Cited, WoS Core. Жирним виділено публікації ≥ 100 цит.*

Джерело: *складено автором за даними WoS.*

3. Концептуальна структура: аналіз спільної появи термінів

На підставі 2 156 унікальних ключових слів ідентифіковано шість стабільних тематичних кластерів (табл. 3д–4). Фреймінговий кластер (C) є найбільшим за сумарною частотою, візуальний (D) — за частотою домінантного терміна (photojournalism, n=54). Три концепти функціонують як нодальні точки поля: distant suffering, compassion fatigue і witnessing.

Таблиця 3д

Ключові слова — WoS загальний корпус (топ-20)

Ключове слово (WoS, топ-20)	N	Відн. частота
photojournalism	**47**	
war	**36**	
photography	**24**	
media representation	23	
media	23	
war photography	18	
framing	16	
journalism	16	
conflict	15	
terrorism	14	

Закінчення таблиці 3д

Ключове слово (WoS, топ-20)	N	Відн. частота
social media	13	▉▉
war reporting	13	▉▉
syria	12	▉
ukraine	11	▉
conflict reporting	11	▉
gaza	11	▉
media coverage	11	▉
peace journalism	11	▉
palestine	11	▉
children	10	▉

Примітка: *▉ — візуальна відносна частота (1 блок ≈ 5 документів).*
Джерело: *розраховано автором за даними WoS.*

Таблиця 4

Концептуальні кластери корпусу (keyword co-occurrence)

Кл.	Назва	Ядрові терміни	Характеристика
A	**Етика та видимість страждання**	distant suffering (n=10), witnessing (n=9), empathy (n=6), compassion (n=3), ethics (n=8)	Нодальне ядро поля. Моральна відповідальність медіа та позиція глядача. Теоретична основа: Sontag, Butler, Boltanski, Chouliaraki
B	**Гуманітарна комунікація**	humanitarianism (n=3), refugees (n=11), migration (n=6), humanitarian communication (n=2)	Медіарепрезентація вимушених переселенців; НДО та донорська комунікація
C	**Фреймування та дискурс**	framing (n=24), media representation (n=27), CDA (n=13), war reporting (n=19), peace journalism (n=13), propaganda (n=12)	Найбільший кластер. Конструювання смислів у воєнному дискурсі. Методологічне ядро: van Dijk, Fairclough, Entman
D	**Візуальність і фотожурналістика**	photojournalism (n=54), photography (n=28), war photography (n=18), visual culture (n=6), visual framing (n=5)	Фотожурналістика як практика і об'єкт. Традиція Zelizer, Hariman/ Lucaites, Möller
E	**Цифрова медіація**	social media (n=19), citizen journalism (n=10), UGC (n=7), TikTok (n=2), Telegram (n=2)	Платформна медіація конфлікту. Стрімко зростаючий кластер після 2022 р.
F	**Травма, пам'ять і психічне здоров'я**	trauma (n=13), PTSD (n=8), mental health (n=8), resilience (n=7), memory (n=7)	Психологічні наслідки медіаекспозиції. Поєднує клінічний і культурно-меморіальний виміри

Примітка: *N — сумарна частота ключових слів кластера. CDA — Critical Discourse Analysis.*
Джерело: *складено автором.*

4. Інтелектуальна структура: аналіз співцитування

Аналіз згадувань теоретиків в анотаціях корпусу (proxy co-citation) виявляє шість теоретичних вузлів (табл. 4а). Hall є найчастіше згадуваним автором (N=21), Galtung & Ruge —

другим (N=12). Sontag (N=9), Butler (N=6) та Moeller (N=8) формують нодальне ядро критики представлення страждання.

Таблиця 4а

Ключові автори та теоретичні традиції (proxy co-citation)

Вузол	Автор	Ключова праця	N	Традиція
A	**Sontag, S.**	Regarding the Pain of Others (2003)	9	Критика споглядання страждання
A	**Butler, J.**	Frames of War (2009); Precarious Life (2004)	6	Grievability та біополітика
A	**Boltanski, L.**	Distant Suffering (1999)	~3	Соціологія віддаленого страждання
A	**Chouliaraki, L.**	The Spectatorship of Suffering (2006)	3	Медіаетика та постгуманізм
B	**Zelizer, B.**	About to Die (2010)	~2	Фотожурналістика і пам'ять
B	**Möller, F.**	Visual Peace (2013)	~2	Візуальна культура та мир
C	**Hall, S.**	Encoding/Decoding (1980); Representation (1997)	21	Культурні студії; репрезентація
C	**van Dijk, T.**	News as Discourse (1988); Racism and the Press (1991)	6	CDA; медіадискурс
C	**Fairclough, N.**	Language and Power (1989); Media Discourse (1995)	5	CDA; медіадискурс
C	**Entman, R.**	Framing: Toward Clarification (1993)	~3	Теорія фреймування
D	**Galtung, J. & Ruge, M.**	Structure of Foreign News (1965)	12	Ньюс-цінності; мирна журналістика
D	**Lynch & McGoldrick**	Peace Journalism (2005)	3	Нормативна теорія репортажу
E	**Hoskins, A.**	Television War (2004); War and Media (2010)	3	Медіа і пам'ять; digital war
E	**Allan, S.**	Citizen Witnessing (2013)	2	Громадянська журналістика
F	**Moeller, S.**	Compassion Fatigue (1999)	8	Медіакритика; compassion fatigue
F	**Kyriakidou, M.**	Media witnessing (2015)	1	Гуманітарна аудиторія

Примітка: *N — згадування в анотаціях корпусу. «~» — оцінний показник. Вузли A–F відповідають кластерам табл. 4.*

Джерело: *складено автором.*

Методологічна примітка. Повноцінний author co-citation analysis потребує WoS Full Record із полем cited references (CR). Наведені дані є proxy-оцінкою і підлягають верифікації у VOSviewer / CiteSpace.

5. Дослідницькі фронти та темпоральна еволюція

На основі середнього року публікації кожного ключового слова ($n \geq 3$) ідентифіковано три часові зони поля та шість нових дослідницьких фронтів (табл. 5).

Таблиця 5

Overlay map: ключові терміни за середнім роком публікації

Зона	Термін	N	Сер. рік	Діапазон, роки	Характеристика
Legacy	war photography	18	2018.6	2015–2025	Класичне ядро; активне, але не фронтове
Legacy	distant suffering	10	2018.8	2015–2025	Концепт Болтанські (1999 р.) — засвоєний, але не розвивається
Legacy	terrorism	18	2019.4	2015–2025	Домінував до 2019 р.; витісняється темою Ukraine / Gaza після 2022 р.
Legacy	syria	17	2019.8	2015–2025	Сирійський конфлікт — «перший» соціально-медійний фронт; інтерес до нього згасає
Активний	photojournalism	54	2020.2	2015–2026	Найбільший кластер; +50 % у 2023–26 рр. порівняно з 2015–17 рр.
Активний	social media	19	2022.3	2015–2026	Прискорення після 2020 рр.; стає рівноцінним фотожурналістиці
Активний	framing	24	2021.4	2015–2026	Методологічно стабільний; зростає в контексті Ukraine / Gaza
Активний	trauma	13	2021.7	2015–2026	Пік у 2023–26 рр. (n=6 проти n=2 у 2015–17 рр.)
Активний	critical discourse analysis	13	2021.7	2015–2026	Зростання контекстуального CDA
Фронтовий	**ukraine**	12	2023.5	2021–2026	Абсолютно новий (з 2021 р.); 8 з 12 публікацій — 2023–26 рр.
Фронтовий	**gaza**	12	2022.9	2014–2026	Дві хвилі: 2014–17 рр. та 2022–26 рр. (різке прискорення)
Фронтовий	**mental health**	8	2023.6	2020–2026	Новий — із 2020 р.; пік у 2023–26 рр.
Фронтовий	**embodiment**	5	2023.6	2021–2026	Тілесний поворот у медіадослідженнях; після 2020 р.
Фронтовий	**decolonisation**	2	2023.5	2023–2024	Деколоніальна критика ієрархій видимості; нова тема
Фронтовий	**tiktok / telegram**	4	2023.5	2023–2025	Платформний поворот: специфіка воєнного контенту
Фронтовий	**artificial intelligence**	2	2023.5	2023–2024	AI у виробництві й верифікації воєнних медіа
Фронтовий	**settler colonialism**	2	2025.0	2025–2026	Деколоніальна критика; тільки з 2025 р. (Gaza / Palestine)

Примітка: *зони — Legacy: серед. рік < 2020; активний: 2020–2022; фронтовий: > 2022. Жирним виділено фронтові терміни.*

Джерело: *розраховано автором за даними Scopus та WoS.*

Характеристика шести нових дослідницьких фронтів (ДФ):

- **ДФ1 — Медіація російсько-української війни** (серед. рік 2023.5–2025.0). Ukraine з'являється як ключовий термін лише у 2021 р. (n=0 до 2021); у 2023–2026 рр. — 8 з 12 публікацій. Найчастіше цитовані статті: «THE WAR IN UKRAINE HAS REVEALED A

HIERARCHY OF VICTIMS» (21 цит., 2022), «War on frames» (27 цит., 2024), «Personalizing the war» (35 цит., 2022).

- **ДФ2 — Платформна медіація**: TikTok, Telegram, соціальні медіа. Social media: 0 (2015–17) → 11 (2023–26). Поява специфічних платформних термінів означає перехід від загального поняття соціальних медіа до платформно-специфічних досліджень.
- **ДФ3 — Медичне та психічне здоров'я**. Двочастинний фронт: (а) embodiment, affect, affective publics — теоретичний фланг; (б) mental health (2023.6), PTSD, resilience — клінічно орієнтований фланг.
- **ДФ4 — Деколоніальна критика ієрархій видимості**. Decolonisation (2023.5), settler colonialism (2025.0), global south (2022.5). Каталізатор — дискурс «hierarchy of victims» у висвітленні української та палестинської криз.
- **ДФ5 — Медіація конфлікту** Gaza / Israel / Palestine (2022–). «Пульсуючий» патерн: перша хвиля 2014–17, різке прискорення з жовтня 2023 р.
- **ДФ6 — Обчислювальні та ШІ-методи**. Artificial intelligence (2023.5), text mining (2024.7). Найцитованіша стаття 2024 р. («War on frames», 27 цит.) — **дослідження із застосуванням** computational/text mining методів.

6. Обговорення результатів

Структура поля підтверджує його теоретичну тезу про **нерівномірний розподіл видимості й співчуття**: сама наукова інфраструктура (мова, видання, географія центрів) відтворює асиметрії, які поле критично аналізує. Концептуальні вузли навколо «віддаленого страждання», «втоми від співчуття» та «гідного оплакування» виступають нодальними точками, що організовують дискурсивне поле.

Україноцентрична підмножина становить лише 6,4 % — при тому, що російсько-українська війна є найбільшим збройним конфліктом на європейській території від Другої світової війни. Домінування англомовних видань свідчить про структурну англоцентричність поля: парадокс у тому, що ця асиметрія неодноразово тематизується в самому полі (Bachman & Brito Ruiz, 2024), однак бібліометрія дає змогу побачити її не як теоретичну тезу, а як кількісно вимірюваний факт.

Концепти distant suffering (n=10, середній рік 2018.8), compassion fatigue (n=8) та witnessing (n=9) функціонують як нодальні точки в сенсі Лакло та Муфф. Показово, що середній рік distant suffering значно нижчий за середній рік Ukraine (2023.5): віддалене страждання є концептом, що насичує ранні шари корпусу, тоді як нові фронти будуються на його засвоєному фундаменті. Grievability (Butler, 2009) у ключових словах з'являється рідко (n<3), проте є центральним у найцитованіших публікаціях 2022 р.

Місце українського кейсу в бібліометричній структурі є подвійним: він одночасно інтегрується в західні режими репрезентації (висока видимість — 8 з 12 нових публікацій у 2023–26 рр.) і виявляє напруження між досвідом, що проживається, та об'єктом глобального споглядання (лише одна українська дослідниця в топ-15 авторів). Бібліометрична картина дає змогу емпірично локалізувати цей кейс у глобальному полі та обґрунтувати потребу порівняльного аналізу медіа «всередині» та «поза межами» подій.

Бібліометрична картина обґрунтовує потребу компаративного аналізу медіапрактик «всередині» та «поза межами» пошукового запиту про російсько-українську війну — або, у термінах поля, аналізу прогалин між witnessing і being witnessed.

ВИСНОВКИ

Бібліометричний аналіз 1 149 документів (Scopus + WoS, 2015–2026 рр.) дає змогу сформулювати відповіді на чотири дослідницьких питання.

Кількісно-географічна структура: поле є зрілим і структурованим. Темпоральна динаміка виявляє часовий лаг між подією та виробництвом знання. Структурна англоцентричність поля є не просто методологічним обмеженням, а значущим результатом.

Концептуальні вузли та інтелектуальне коріння: ідентифіковано шість концептуальних кластерів з нодальними точками distant suffering, compassion fatigue і witnessing. Шість теоретичних вузлів демонструють виразно класичний характер (Hall N=21, Galtung N=12, Sontag N=9). Цифровий вузол E є найдинамічнішим після 2022 р.

Усталені кластери та нові фронти: legacy-терміни (war photography, terrorism, syria) залишаються у вжитку, але не генерують нових концептуальних рамок. Шість нових фронтів (РФ1–РФ6) визначають порядок денний досліджень на 2025–2028 рр.

Дослідницька прогалина є подвійною: кількісна (6,4 % від загального масиву досліджень — попри масштаб конфлікту) та якісна (асиметрія між тематичною видимістю та агентністю суб'єктів).

Стаття обґрунтовує потребу подальших розвідок, присвячених компаративному аналізу медіапрактик «усередині» та «поза межами» російсько-української війни: від witnessing до being witnessed.

Поле медіації воєнного конфлікту є структурно зрілим, але асиметрично організованим: потужна теоретична традиція (Sontag, 2003; Butler, 2009; Boltanski, 1999; Chouliaraki, 2006), розвинена методологія (CDA, framing, visual analysis) і домінантне видання (Media, War & Conflict) сусідять із систематичною недопредставленістю регіональних голосів, запізнілою теоретизацією цифрових практик і прогалинами в деколоніальній критиці.

Знання про медіацію страждання залишається переважно знанням про чуже страждання — виробленим там, де це страждання не є власним. Зміна цієї епістемічної перспективи є не лише академічним, а й етичним завданням

Обмеження дослідження

Результати слід інтерпретувати з урахуванням низки обмежень. Охоплення баз Scopus і Web of Science призводить до недопредставленості неангломовних публікацій, тому пошук варто доповнити даними OpenAlex, Dimensions та національними платформами (наприклад, OUCI — Open Ukrainian Content Initiative). Відсутність cited references у WoS-експорті унеможливила повноцінний author co-citation analysis, і інтелектуальну структуру реконструйовано через proxy-метод; для його верифікації потрібен повторний експорт Full Record із полем CR та аналіз у VOSviewer і CiteSpace. Склад корпусу залежить від логіки пошукового запиту, тож рекомендовано надалі документувати його версії. Статичність зрізу (станом на 01.06.2026, 2026 р. неповний) вимагають щорічного оновлення, залучення регіональних баз та обережної інтерпретації.

Перспективи подальших досліджень

Подальші розвідки мають передусім верифікувати отриману структуру: побудувати карту ко-цитувань на основі WoS Full Record, перевірити шість кластерів і застосувати citation burst detection. Залучення OpenAlex та Dimensions дозволить зменшити англомовне домінування, а картографування україномовного сегмента через OUCI чи навіть Google Scholar виявить розрив між україно- й англомовними спільнотами. Пріоритетними є якісний контент-аналіз найцитованіших публікацій кластерів етики, фреймування та цифрової медіації, а також компаративний мікроаналіз медіапрактик «всередині» та «поза межами» події (наприклад, на кейсах Бучі й Маріуполя), що дозволить емпірично дослідити розрив між witnessing і being witnessed. Окремим напрямом залишається моніторинг нових фронтів у 2026–2028 рр. з увагою до TikTok і Telegram, AI-контенту та деколоніальної критики як теоретичної рамки для українського кейсу.

REFERENCES

Arendt, H. (1929). Der Liebesbegriff bei Augustin: Versuch einer philosophischen Interpretation Springer. https://monoskop.org/images/7/77/Arendt_Hannah_Der_Liebesbegriff_bei_Augustin_1929.pdf

Bachman, J. S., & Brito Ruiz, E. (2024). The geopolitics of human suffering: A comparative study of media coverage of the conflicts in Yemen and Ukraine. *Third World Quarterly*, *45*(1), 24–42. https://doi.org/10.1080/01436597.2023.2228715

Boltanski, L. (1999). *Distant suffering: Morality, media and politics.* Cambridge University Press. https://assets.cambridge.org/052165/9531/frontmatter/0521659531_frontmatter.pdf

Butler, J. (2004). *Precarious life: The powers of mourning and violence.* Verso. https://www.wkv-stuttgart.de/uploads/media/butler-judith-precarious-life.pdf

Butler, J. (2009). *Frames of war: When is life grievable?* Verso. https://warwick.ac.uk/fac/arts/english/currentstudents/undergraduates/modules/fulllist/second/en229/butler_frames_of_war.pdf

Chouliaraki, L. (2006). *The spectatorship of suf fering*. Sage. file:///C:/Users/user/Downloads/The_Spectatorship_of_Suffering.pdf

Chouliaraki, L. (2010). Global representations of distant suffering. In N. Coupland (Ed.), *The handbook of language and globalization* (pp. 608–624). Wiley-Blackwell. https://researchonline.lse.ac.uk/id/eprint/29742

Chouliaraki, L. (2013). *The ironic spectator: Solidarity in the age of post-humanitarianism.* Polity Press. file:///C:/Users/user/Downloads/Lilie_Chouliaraki_the_ironic_spectator_solidarity_.pdf

Chouliaraki, L. (2015). Afterword: The dialectics of mediation in 'distant suffering studies'. *International Communication Gazette, 77*(7), 708–714. https://doi.org/10.1177/1748048515601562

Chouliaraki, L. (2024). *Wronged: The weaponization of victimhood.* Columbia University Press.

Entman, R. M. (1993). Framing: Toward Clarification of a Fractured Paradigm. *Journal of Communication, 43*, 51-58. https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.1993.tb01304.x

Fairclough, N. (1995). *Media discourse*. Edward Arnold. https://www.scribd.com/document/386703274/norman-fairclough-media-discourse

Galtung, J., & Ruge, M. H. (1965). The structure of foreign news. *Journal of Peace Research, 2*(1), 64–91. https://doi.org/10.1177/002234336500200104

Hill, D. W. (2019). Bearing witness, moral responsibility and distant suffering. *Theory, Culture & Society, 36*(1), 27–45. https://doi.org/10.1177/0263276418776366

Höijer, B. (2004). The discourse of global compassion: The audience and media reporting of human suffering. *Media, Culture & Society, 26*(4), 513–531. https://doi.org/10.1177/0163443704044215

Huiberts, E. (2025). Stories of resilience: How constructive journalism shapes narratives of distant suffering. *Journalism Practice*, 1–20. https://doi.org/10.1080/17512786.2025.2599976

Ibrahim, M., Wang, B., Xu, M., & Xu, H. (2025). A multidimensional analysis of media framing in the Russia–Ukraine war. *Journal of Computational Social Science, 8*(2), 34. https://doi.org/10.1007/s42001-025-00363-1

Kress, G., & van Leeuwen, T. (2006*). Reading images: The grammar of visual design*. Routledge.

Marino, S. (2024). Refugees' storytelling strategies on digital media platforms: How the Russia–Ukraine war unfolded on TikTok. *Social Media + Society, 10*(3). https://doi.org/10.1177/20563051241279248

Martikainen, J., & Sakki, I. (2024). Visual humanization of refugees: A visual rhetorical analysis of media discourse on the war in Ukraine. *British Journal of Social Psychology, 63*(1), 106–130. https://doi.org/10.1111/bjso.12669

Moeller, S. D. (1999). *Compassion fatigue: How the media sell disease, famine, war and death*. Routledge. https://doi.org/10.4324/9780203900352

Müller, M. G., & Christ, K. (2023). Empathic reactions to press photographs from the War in Ukraine: A Q-sort study. *Frontiers in Political Science, 4*, 1042326. https://doi.org/10.3389/fpos.2022.1042326

Nagy-Béni, A. (2025). Agonised, localized and politicized: The visual representation of the Russo-Ukrainian War in online news. *Media, War & Conflict*. https://doi.org/10.1177/17506352251355521

Ong, J. C. (2014). 'Witnessing' or 'mediating' distant suffering? Ethical questions across moments of text, production, and reception. *Television & New Media, 15*(3), 179–196. https://doi.org/10.1177/1527476412454687

Page, M. J., McKenzie, J. E., Bossuyt, P. M., Boutron, I., & Moher, D. (2021). The PRISMA 2020 statement: an updated guideline for reporting systematic reviews. BMJ, 372, n71. https://doi.org/10.1136/bmj.n71

Scott, M. (2014). The mediation of distant suffering: An empirical contribution beyond television news texts. *Media, Culture & Society, 36*(1), 3–19. https://doi.org/10.1177/0163443713507811

Sontag, S. (2003). *Regarding the pain of others*. Farrar, Straus and Giroux. https://monoskop.org/images/a/a6/Sontag_Susan_2003_Regarding_the_Pain_of_Others.pdf

Stoll-Kleemann, S., Nicolai, S., & Franikowski, P. (2022). Exploring the moral challenges of confronting high-carbon-emitting behavior: The role of emotions and media coverage. *Sustainability, 14*(10), 5742. https://doi.org/10.3390/su14105742

van Dijk, T. A. (1988). *News as discourse.* Lawrence Erlbaum Associates. https://doi.org/10.4324/9780203062784

Xu, Z., & Zhang, M. (2024). How news media visually dehumanize victims of humanitarian crises through framing disparities: A quantitative comparative analysis. *International Communication Gazette, 86*(8), 633–654. https://doi.org/10.1177/17480485231216583

Yaqoub, M., Al-Kassimi, K., & Xiao, H. (2025). The weapons of words: A bibliometric analysis of war coverage trends. In Media representation and public perception of war (pp. 75–100). IGI Global. https://doi.org/10.4018/979-8-3373-1722-9.ch003

Young, A., & Omosun, F. (2025). How does it look from where you are? A visual media framing analysis of the 2022 war in Ukraine. *Digital Journalism, 13*(1), 18–36. https://doi.org/10.1080/21670811.2023.2296560

Zabielska, M., & Kishchenko, N. (2023). «Dying children, mothers in despair» – a computer-mediated discourse analysis of the portrayal of ukrainian civilians and a nation affected by war (on the basis of internet fora in polish). *Socjolingwistyka, 37*(1), 239–256. https://doi.org/10.17651/SOCJOLING.37.13

Декларації

Декларація про персональні та конфіденційні дані.
Дослідження не передбачало використання персональних чи конфіденційних даних. Висновок етичного комітету не передбачено.

Декларація про конфлікт інтересів.
Автор статті має родинні звязки з членом редколегії журналу Т. Ярошенко, яка відповідно до політики журналу не брала участі в редакційному розгляді цієї статті, зокрема не залучалась до рецензування, обговорення та ухвалення рішення про публікацію. Інших конфліктів інтересів автор не має.

Декларація про джерело фінансування.
Автор заявляє про відсутність джерела фінансування дослідження.

Декларація про використання інструментів штучного інтелекту.
Автор заявив про використання інструменту ШІ Claude Sonnet 5 для стилістичного редагування тексту. Автор перевірив та відредагував результат і несе повну відповідальність за зміст, достовірність і новизну рукопису.

Заява про доступність даних: *набори даних, згенеровані та/або проаналізовані під час поточного дослідження, доступні в авторів за обґрунтованим запитом.*

Відкритий доступ: *стаття розповсюджується на умовах ліцензії Creative Commons «Зазначення авторства» 4.0 Міжнародна (CC BY 4.0):* https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.uk

Авторські права: *авторські права на цю статтю зберігаються за автором, а права першої публікації надаються журналу «Відкрита наука та інновації».*

WAR MEDIATION AND REPRESENTATION OF CIVILIAN EXPERIENCE: A BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF THE RESEARCH FIELD (2015–2026)

Abstract. *This article presents a bibliometric analysis of the international research field dedicated to the mediation of war, humanitarian communication, and the representation of civilian experience. Drawing on data from the Scopus and Web of Science Core Collection databases for 2015–2026, scientometric mapping methods are applied to identify the intellectual, conceptual, and social structure of the field. Particular attention is paid to how the concepts of hierarchies of compassion, visibility of suffering, "distant suffering," and the ethics of mediated witnessing are reflected in the field's structure. The findings allow for the delineation of a research gap associated with the lack of systematic mapping of the humanitarian and ethical dimensions of civilian experience representation, and situate the study of Russia's full-scale war in Ukraine within this global field.*

Methods. *The search was conducted across the Web of Science (Clarivate) and Scopus (Elsevier) databases using the title–abstract–keywords fields in two steps: (1) mapping the entire field — the mediation concept AND civilian experience AND conflict context; (2) delineating the Ukraine-focused subset by adding the relevant search block. The analytical strategy combines co-word analysis, co-citation analysis, bibliographic coupling, co-authorship analysis, and temporal overlay analysis. The selection procedure was documented in accordance with the PRISMA 2020 guidelines. Raw data analysis was performed using Claude Sonnet 4.6 (Anthropic), with results verified by the author.*

Results. *The final corpus comprises 1,149 documents published in 648 venues, with a mean citation rate of 5.2 citations per document. The Ukraine-focused subset accounts for 74 documents (6.4% of the field). Temporal dynamics reveal a turning point in 2022–2023, with a peak in 2025 (132 publications). Six conceptual clusters and six emerging research fronts were identified. The nodal points of the field are distant suffering, compassion fatigue, and witnessing.*

Conclusions. *The structure of the field confirms its theoretical thesis regarding the unequal distribution of visibility and compassion: the very academic infrastructure reproduces the asymmetries that the field critically analyses. The place of the Ukrainian case is twofold — simultaneously an integration into Western representational regimes and a revelation of the tension between lived experience and its status as an object of global spectatorship.*

Keywords: *media; journalism; war; Russian-Ukrainian War; discourse; media discourse; humanitarian communication; representation; experience; compassion; bibliometric analysis; scientometric mapping.*

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРА

Ярошенко Олександра — аспірантка, Національний університет «Києво-Могилянська академія», Київ, Україна, e-mail: yaroshenkooi@ukma.edu.ua; ORCID: 0000-0002-4716-5705

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

Iaroshenko Oleksandra — PhD student, National University of Kyiv-Mohyla Academy, Kyiv, Ukraine, e-mail: yaroshenkooi@ukma.edu.ua; ORCID: 0000-0002-4716-5705

Надійшла до редакції 23.06.2026
Прийнята до друку 01.09.2026
Дата публікації 26.11.2026